

जिल्हा परिषदांच्या आस्थापनेवरील पायाभूत पदांची (प्राथमिक) संख्या निश्चित करणेबाबत....

महाराष्ट्र शासन
शालेय शिक्षण व क्रीडा विभाग
शासन निर्णय क्रमांक : संकीर्ण- २०२५/प्र.क्र. ९३९/टीएनटी-१
हुतात्मा राजगुरु चौक, मादाम कामा मार्ग,
मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२
दिनांक: ०२ जानेवारी, २०२६.

वाचा :

१. शासन निर्णय, शालेय शिक्षण व क्रीडा विभाग, क्र. एसएसएन-२०१५/(प्र.क्र. ९/१५)/टीएनटी-२, दि. २६.११.२०१९.
२. शासन निर्णय, शालेय शिक्षण व क्रीडा विभाग, क्र. एसएसएन-२०१५/(प्र.क्र. १६/१५)/टीएनटी-२, दि. १५.०३.२०२४.
३. शासन निर्णय, शालेय शिक्षण व क्रीडा विभाग, क्र. संकीर्ण-२०२४/प्र.क्र. ७४७/टीएनटी-१, दि. ०८.१०.२०२४.
४. शासन निर्णय, शालेय शिक्षण व क्रीडा विभाग, क्र. केंप्राशा-२०२३/प्र.क्र. ५६०/टीएनटी-१, दि. २१.०८.२०२५.

प्रस्तावना :

संदर्भ क्र. १ येथील शासन निर्णयान्वये राज्यातील जिल्हा परिषदांच्या आस्थापनावरील शिक्षकीय संवर्गातील पायाभूत पदांची (प्राथमिक) संख्या २३६२८८ इतकी निश्चित करण्यात आली आहे. संदर्भ क्र. ४ येथील शासन निर्णयान्वये राज्यातील जिल्हा परिषदांतर्गत समूह साधन केंद्रांची (केंद्र) पुनर्रचना करण्यात आली आहे. त्यानुसार राज्यात सद्यस्थितीत ४८६० समूह साधन केंद्र अस्तित्वात आहेत. संदर्भ क्र. २ येथील शासन निर्णयान्वये संचमान्यतेचे सुधारित निकष विहित करण्यात आले आहेत. सदर शासन निर्णयातील परि. ५.४ अन्वये केंद्र स्तरावर क्रीडा शिक्षक संवर्गातील प्रत्येकी ०१ पद मंजूर करण्यात आले आहे. त्यामुळे केंद्रस्तरीय विशेष शिक्षक (क्रीडा) हा ४८६० पदांचा समावेश असलेला संवर्ग निर्माण झाला आहे.

संदर्भ क्र. ३ येथील शासन निर्णयान्वये केंद्रस्तरीय विशेष शिक्षक (दिव्यांग विद्यार्थी अध्यापन) संवर्गातील प्रत्येकी ०१ पद मंजूर करण्यात आले आहे. त्यामुळे केंद्रस्तरीय विशेष शिक्षक (दिव्यांग विद्यार्थी अध्यापन) हा ४८६० पदांचा समावेश असलेला संवर्ग निर्माण झाला आहे.

उपरोक्त प्रमाणे प्रत्येकी ४८६० पदांचा समावेश असलेले दोन संवर्ग निर्माण झाले आहेत. अर्थात जिल्हा परिषदांच्या आस्थापनेवर मंजूर असलेल्या पायाभूत पदांची मर्यादा कोणत्याही परिस्थितीत ओलांडता येत नाही, ही वस्तुस्थिती विचारात घेऊन या मर्यादेत सदर दोन संवर्ग निर्माण करण्यात आले आहेत. या पार्श्वभूमीवर राज्यातील सर्व जिल्हा परिषदांच्या आस्थापनेवरील पायाभूत पदांची उजळणी करून सदर पदे नव्याने निश्चित करण्याबाबतचा प्रस्ताव शासनाच्या विचाराधीन होता.

शासन निर्णय :

संदर्भ क्र. १ ते ४ येथील शासन निर्णयाच्या पार्श्वभूमीवर राज्यातील सर्व जिल्हा परिषदांच्या आस्थापनेवरील शिक्षकीय संवर्गातील पायाभूत पदांचा (प्राथमिक) अद्यावत तपशिल या शासन निर्णयासोबत जोडलेल्या परिशिष्ट-अ मध्ये दर्शविण्यात आला आहे.

२. परिशिष्ट-अ मध्ये जिल्हा परिषदनिहाय शिक्षकीय संवर्गातील मंजूर पायाभूत पदे व शिळ्क पायाभूत पदे याचा तपशिल दर्शविण्यात आला आहे. एखाद्या वर्षाच्या संचमान्यतेनुसार काही जिल्हयात उपलब्ध होणारी पदे परिशिष्ट- अ मध्ये दर्शविण्यात आलेल्या मंजूर पदांपेक्षा अधिक असण्याची शक्यता आहे. अशा परिस्थितीत इतर जिल्हयातील पदे तात्पुरत्या स्वरूपात समायोजित करण्याचा अधिकार आयुक्त (शिक्षण) यांना असेल. तथापि, संपूर्ण राज्यासाठी मंजूर असलेल्या एकूण पायाभूत संख्येच्या मर्यादेतच असे तात्पुरते पदांचे समायोजन करता येईल.

३. संचमान्यतेसाठी उपरोक्त परिशिष्ट-अ मधील तपशिल विचारात घेऊन त्यानुसार कार्यवाही करण्याची दक्षता सर्व संबंधितांनी घ्यावी.

४. केंद्रस्तरीय विशेष शिक्षक (क्रीडा) व केंद्रस्तरीय विशेष शिक्षक (दिव्यांग विद्यार्थी अध्यापन) या दोन्ही संवर्गाची बिंदू नामावली नोंदवही जिल्हा परिषद स्तरावर स्वतंत्रपणे जतन करणे आवश्यक राहील.

५. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेताक २०२६०९०२९९५२५२४५२९ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्र राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(आबासाहेब कवळे)
उप सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत,

- १) मा. राज्यपाल, महाराष्ट्र राज्य यांचे सचिव, मलबार हिल, मुंबई.
- २) मा. मुख्यमंत्री यांचे प्रधान सचिव, महाराष्ट्र राज्य, मंत्रालय, मुंबई.
- ३) मा. उप मुख्यमंत्री (नगर विकास / वित्त) यांचे प्रधान सचिव, महाराष्ट्र राज्य, मंत्रालय, मुंबई.
- ४) मा. सभापती, महाराष्ट्र विधानपरिषद, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय, मुंबई.
- ५) मा. उप सभापती, महाराष्ट्र विधानपरिषद, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय, मुंबई.
- ६) मा. अध्यक्ष, महाराष्ट्र विधानसभा, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय, मुंबई.
- ७) मा. उपाध्यक्ष, महाराष्ट्र विधानसभा, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय, मुंबई.
- ८) मा. विरोधी पक्षतेता, विधानपरिषद/विधानसभा, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय, मुंबई.
- ९) मा. मंत्री (शालेय शिक्षण) यांचे खाजगी सचिव, महाराष्ट्र राज्य, मंत्रालय, मुंबई.
- १०) मा. राज्यमंत्री (शालेय शिक्षण) यांचे खाजगी सचिव, महाराष्ट्र राज्य, मंत्रालय, मुंबई.
- ११) मा. विधानसभा/विधानपरिषद सदस्य (सर्व)
- १२) मुख्य सचिव, महाराष्ट्र राज्य, मंत्रालय, मुंबई
- १३) प्रधान सचिव, शालेय शिक्षण व क्रीडा विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
- १४) प्रधान सचिव, ग्राम विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
- १५) आयुक्त (शिक्षण), महाराष्ट्र राज्य, पुणे
- १६) शिक्षण संचालक (प्राथमिक/माध्यमिक व उच्च माध्यमिक/योजना), महाराष्ट्र राज्य, पुणे
- १७) सर्व विभागीय शिक्षण उपसंचालक
- १८) सर्व मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषद
- १९) सर्व शिक्षणाधिकारी (प्राथमिक/माध्यमिक व उच्च माध्यमिक/योजना)
- २०) सर्व गट शिक्षणाधिकारी
- २१) निवड नस्ती- टीएनटी-१

**शासन निर्णय क्र. संकीर्ण- २०२५/प्र.क्र. ९३९/टीएनटी-१, दिनांक ०२ जानेवारी, २०२६ सोबतचे
परिशिष्ट-अ**

अ.क्र.	जिल्हा परिषदांचे नाव	मंजूर पायाभूत पदे	शा.नि. दि.२१.०८.२०२५ नुसार समूह साधन केंद्रांची संख्या	केंद्रस्तरीय विशेष शिक्षकांची संख्या (दिव्यांग विद्यार्थी अध्यापन)	केंद्रस्तरीय विशेष शिक्षकांची संख्या (क्रीडा)	केंद्रस्तरीय दोन संवर्गासाठी वापरलेली पदे	शिल्क पायाभूत पदे
(१)	(२)	(३)	(४)	(५)	(६)	(७) = (५)+(६)	(८) = (३)-(७)
१.	अहिल्यानगर	११९६७	२४६	२४६	२४६	४९२	११४७५
२.	अकोला	३८५३	८५	८५	८५	१७०	३६८३
३.	अमरावती	६८६८	१३९	१३९	१३९	२७८	६५९०
४.	छ. संभाजीनगर	९३२२	१२८	१२८	१२८	२५६	९०६६
५.	भंडारा	३०१०	६०	६०	६०	१२०	२१७०
६.	बीड	८७६४	१६४	१६४	१६४	३२८	८४३६
७.	बुलढाणा	६७६२	१३१	१३१	१३१	२६२	६५००
८.	चंद्रपूर	६६९०	१३३	१३३	१३३	२६६	६४२४
९.	धुळे	३६१६	८६	८६	८६	१७२	३४४४
१०.	गडचिरोली	४८३२	१०१	१०१	१०१	२०२	४६३०
११.	गोंदिया	४३३८	८५	८५	८५	१७०	४१६८
१२.	हिंगोली	३७७४	६८	६८	६८	१३६	३६३८
१३.	जळगाव	८६१६	१६४	१६४	१६४	३२८	८२८८
१४.	जालना	६२७०	१०६	१०६	१०६	२१२	६०५८
१५.	कोल्हापूर	९७८१	१७१	१७१	१७१	३४२	९४३९
१६.	लातूर	६२९५	१०२	१०२	१०२	२०४	६०९१
१७.	नागपूर	६२३४	१३६	१३६	१३६	२७२	५९६२
१८.	नांदेड	९२००	१७५	१७५	१७५	३५०	८८५०
१९.	नंदुरबार	३९५९	९२	९२	९२	१८६	३७७२
२०.	नाशिक	११३११	२४४	२४४	२४४	४८८	१०८३१
२१.	धाराशिव	५६२२	८०	८०	८०	१६०	५४६२
२२.	परभणी	५२२७	८६	८६	८६	१७२	५०५५
२३.	पुणे	१३८५०	३०६	३०६	३०६	६१२	१३२३८
२४.	रायगड	८६००	२२८	२२८	२२८	४५६	८१४४
२५.	रत्नागिरी	८८३८	२५१	२५१	२५१	५०२	८३३६
२६.	सांगली	६८२४	१३६	१३६	१३६	२७२	६५५२
२७.	सातारा	१०८९७	२२३	२२३	२२३	४४६	१०४५१
२८.	सिंधुरुद्ग	४४८५	१४४	१४४	१४४	२८८	४११७
२९.	सोलापूर	१०२९४	१११	१११	१११	३९८	१८९६
३०.	ठाणे	१११५१	१०३	१०३	१०३	२०६	१०६४५
३१.	पालघर		१५०	१५०	१५०	३००	
३२.	वर्धा	३५४९	८७	८७	८७	१७४	३३७५
३३.	वाशिम	३३५४	७१	७१	७१	१४२	३२१२
३४.	यवतमाळ	८०४७	१७१	१७१	१७१	३५८	७६८९
	एकूण	२३६२८८	४८६०	४८६०	४८६०	१७२०	२२६५६८